

DZIENNIK USTAW RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Warszawa, dnia 18 grudnia 2020 r.

Poz. 2283

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA ROLNICTWA I ROZWOJU WSI¹⁾

z dnia 7 grudnia 2020 r.

w sprawie szczegółowych sposobów postępowania przy zwalczaniu i zapobieganiu rozprzestrzenianiu się bakterii *Clavibacter sepedonicus*²⁾

Na podstawie art. 81 ust. 1 pkt 1–4 ustawy z dnia 13 lutego 2020 r. o ochronie roślin przed agrofagami (Dz. U. poz. 424 i 695) zarządza się, co następuje:

§ 1. Rozporządzenie określa szczegółowe sposoby postępowania przy zwalczaniu i zapobieganiu rozprzestrzenianiu się bakterii *Clavibacter sepedonicus*, powodującej bakteriozę pierścieniową ziemniaka, w tym:

- 1) metody zwalczania i zapobiegania rozprzestrzenianiu się tej bakterii;
- 2) metody wykrywania i identyfikacji tej bakterii;
- 3) sposób wyznaczania stref, w których powinny być stosowane środki w celu zwalczania lub zapobiegania rozprzestrzenianiu się tej bakterii;
- 4) warunki prowadzenia produkcji, obrotu, przemieszczania, przechowania, nabywania lub zbywania roślin ziemniaka.

§ 2. 1. Wojewódzki inspektor ochrony roślin i nasiennictwa, zwany dalej „wojewódzkim inspektorem”, przeprowadzając kontrole mające na celu stwierdzenie wystąpienia bakterii *Clavibacter sepedonicus* w bulwach i roślinach ziemniaka znajdujących się w uprawie, przeprowadza te kontrole w zakresach i terminach uwzględniających systemy produkcji roślin ziemniaka oraz biologię bakterii *Clavibacter sepedonicus*, a także wiedzę naukową w tym zakresie.

2. Kontrole, o których mowa w ust. 1, obejmują:

- 1) pobieranie próbek bulw ziemniaka, w tym bulw pochodzących z przechowalni, oraz przeprowadzanie badań laboratoryjnych;
- 2) ocenę makroskopową bulw ziemniaka po ich przekrojeniu;
- 3) pobieranie próbek roślin ziemniaka oraz przeprowadzanie badań laboratoryjnych.

3. Przy przeprowadzaniu badań laboratoryjnych, o których mowa w ust. 2 pkt 1 i 3, stosuje się metody wykrywania i identyfikacji bakterii *Clavibacter sepedonicus*, które są określone w załączniku I do dyrektywy Rady 93/85/EWG z dnia 4 października 1993 r. w sprawie zwalczania bakteriozy pierścieniowej ziemniaka (Dz. Urz. WE L 259 z 18.10.1993, str. 1, z późn. zm.³⁾ – Dz. Urz. UE Polskie wydanie specjalne, rozdz. 3, t. 15, str. 131).

¹⁾ Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi kieruje działem administracji rządowej – rolnictwo, na podstawie § 1 ust. 2 pkt 1 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 6 października 2020 r. w sprawie szczegółowego zakresu działania Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi (Dz. U. poz. 1721 i 1928).

²⁾ Przepisy rozporządzenia wdrażają postanowienia dyrektywy Rady 93/85/EWG z dnia 4 października 1993 r. w sprawie zwalczania bakteriozy pierścieniowej ziemniaka (Dz. Urz. WE L 259 z 18.10.1993, str. 1 oraz Dz. Urz. UE L 182 z 04.07.2006, str. 1 – Dz. Urz. UE Polskie wydanie specjalne, rozdz. 3, t. 15, str. 131).

³⁾ Zmiana wymienionej dyrektywy została ogłoszona w Dz. Urz. UE L 182 z 04.07.2006, str. 1.

4. W przypadku pobrania próbek do badań laboratoryjnych, o których mowa w ust. 2 pkt 1 lub 3, wskazujących na możliwość porażenia bakterią *Clavibacter sepedonicus* lub, w przypadku gdy wstępne wyniki badań laboratoryjnych próbek wskazują na możliwość porażenia tą bakterią, do czasu uzyskania ostatecznych wyników badań laboratoryjnych zabezpiecza się i przechowuje:

- 1) wszystkie bulwy ziemniaka lub, w przypadku gdy jest to możliwe, rośliny ziemniaka, które zostały użyte do badań laboratoryjnych;
- 2) ekstrakt lub inny materiał przygotowany do badań laboratoryjnych, pozostały po przeprowadzeniu tych badań;
- 3) dokumentację dotyczącą pobrania próbek i przeprowadzania badań laboratoryjnych.

5. W przypadku gdy do wykrycia źródła prawdopodobnego porażenia bakterią *Clavibacter sepedonicus* jest konieczne przeprowadzenie badania tożsamości odmianowej bulw ziemniaka, zabezpiecza się i przechowuje bulwy ziemniaka, o których mowa w ust. 4 pkt 1, w sposób umożliwiający przeprowadzenie takich badań.

6. W przypadku gdy w wyniku przeprowadzonych badań laboratoryjnych, o których mowa w ust. 2 pkt 1 lub 3, zostanie potwierdzone występowanie bakterii *Clavibacter sepedonicus*, zabezpiecza się i przechowuje przez co najmniej miesiąc od dnia powiadomienia o tym Komisji Europejskiej lub innych państw członkowskich Unii Europejskiej:

- 1) bulwy i rośliny ziemniaka, o których mowa w ust. 4 pkt 1, ekstrakt lub inny materiał przygotowany do badań laboratoryjnych, o których mowa w ust. 4 pkt 2, oraz dokumentację, o której mowa w ust. 4 pkt 3;
- 2) próbkę porażonego materiału roślinnego oberżyny, zainokulowanego ekstraktem z porażonych bulw lub roślin ziemniaka;
- 3) wyizolowaną kulturę bakterii *Clavibacter sepedonicus*.

§ 3. W przypadku pobrania próbek do badań laboratoryjnych, o których mowa w § 2 ust. 2 pkt 1 lub 3, wskazujących na możliwość porażenia bakterią *Clavibacter sepedonicus* lub w przypadku gdy wstępne wyniki badań laboratoryjnych tych próbek wskazują na możliwość porażenia tą bakterią, do czasu uzyskania ostatecznych wyników badań laboratoryjnych:

- 1) bulwy i rośliny ziemniaka pochodzące z upraw, partii lub przesyłek, z których pobrano próbki do badań laboratoryjnych, nie mogą być:
 - a) przemieszczane, chyba że przemieszczenie to odbywa się pod nadzorem wojewódzkiego inspektora i nie istnieje ryzyko rozprzestrzenienia się bakterii *Clavibacter sepedonicus*,
 - b) przeznaczone do sadzenia,
 - c) mieszane z innymi partiami bulw lub roślin ziemniaka w czasie zbioru, transportu lub przechowywania;
- 2) podejmowane są przez wojewódzkiego inspektora działania mające na celu wykrycie źródła prawdopodobnego porażenia;
- 3) podejmowane są przez wojewódzkiego inspektora inne niż określone w pkt 1 i 2 działania konieczne dla zapobieżenia rozprzestrzenieniu się bakterii *Clavibacter sepedonicus*, w szczególności kontrole przemieszczania bulw lub roślin ziemniaka w obrębie obiektów lub poza obiekty, związane z podejrzeniem wystąpienia tej bakterii.

§ 4. 1. Przemieszczanie bulw lub roślin ziemniaka, z których zostały pobrane próbki do badań laboratoryjnych, odbywa się pod nadzorem wojewódzkiego inspektora, w przypadku gdy te bulwy lub rośliny ziemniaka są spokrewnione klonalnie lub miały kontakt z bulwami lub roślinami ziemniaka:

- 1) uznanymi za porażone lub prawdopodobnie porażone bakterią *Clavibacter sepedonicus* lub
- 2) wykazującymi objawy wskazujące na możliwość porażenia bakterią *Clavibacter sepedonicus*, lub
- 3) dla których uzyskano wstępne wyniki badań laboratoryjnych wskazujące na możliwość porażenia bakterią *Clavibacter sepedonicus*.

2. Nie przemieszcza się bulw lub roślin ziemniaka, o których mowa w ust. 1, w przypadku gdy po przeprowadzeniu analizy ryzyka rozprzestrzenienia się bakterii *Clavibacter sepedonicus* obejmującej w szczególności:

- 1) biologię tej bakterii, a także wiedzę naukową w tym zakresie,
- 2) obecność roślin żywicielskich tej bakterii,
- 3) wykorzystywane środki transportu

– wojewódzki inspektor stwierdzi, że nadzór, o którym mowa w ust. 1, może nie zapobiec rozprzestrzenieniu się tej bakterii.

§ 5. W przypadku gdy występowanie bakterii *Clavibacter sepedonicus* zostanie potwierdzone w wyniku przeprowadzonych badań laboratoryjnych, o których mowa w § 2 ust. 2 pkt 1 lub 3, albo w przypadku otrzymania z innego państwa członkowskiego Unii Europejskiej lub z państwa trzeciego informacji o stwierdzeniu występowania tej bakterii, potwierdzonego w wyniku badań laboratoryjnych przeprowadzonych przez państwową organizację ochrony roślin tego państwa w rozumieniu art. IV Międzynarodowej konwencji ochrony roślin, sporządzonej w Rzymie dnia 6 grudnia 1951 r. (Dz. U. z 2001 r. poz. 151 oraz z 2007 r. poz. 485), w decyzji wydawanej na podstawie ustawy z dnia 13 lutego 2020 r. o ochronie roślin przed agrofagami:

- 1) uznaje się za porażone:
 - a) bulwy lub rośliny ziemniaka, partię lub przesyłkę bulw lub roślin ziemniaka, z której zostały pobrane próbki do badań laboratoryjnych,
 - b) pola, z których pochodzą bulwy lub rośliny ziemniaka uznane za porażone,
 - c) gospodarstwa rolne albo ich części będące wyodrębnioną jednostką produkcyjną, albo kilka gospodarstw będących zorganizowaną całością produkcyjną, zwane dalej „miejszem produkcji”, z których pochodzą bulwy lub rośliny ziemniaka uznane za porażone;
- 2) uznaje się za skażone:
 - a) maszyny, urządzenia, środki transportu, opakowania oraz inne przedmioty,
 - b) przechowalnie lub ich części,
 - c) w przypadku gdy jest to uzasadnione – inne obiekty, w tym szklarnie i tunele foliowe – które miały kontakt z porażonymi bulwami lub roślinami ziemniaka;
- 3) ustala się zasięg prawdopodobnego porażenia tą bakterią, biorąc pod uwagę w szczególności:
 - a) kontakt roślin, produktów roślinnych, innych przedmiotów, miejsc lub obiektów:
 - z porażonymi bulwami lub roślinami ziemniaka,
 - ze skażonymi maszynami, urządzeniami, środkami transportu, opakowaniami oraz innymi przedmiotami,
 - ze skażonymi przechowalniami lub ich częściami oraz innymi obiektami, w tym szklarniami i tunelami foliowymi,
 - z porażonymi polami lub miejscami produkcji,
 - b) powiązania produkcyjne roślin, produktów roślinnych, innych przedmiotów, miejsc lub obiektów:
 - ze skażonymi maszynami, urządzeniami, środkami transportu, opakowaniami oraz innymi przedmiotami,
 - ze skażonymi przechowalniami lub ich częściami oraz innymi obiektami, w tym szklarniami i tunelami foliowymi,
 - z porażonymi polami lub miejscami produkcji– oraz określa się prawdopodobnie porażone bulwy lub rośliny ziemniaka, lub miejsca produkcji;
- 4) ustala się zasięg możliwego rozprzestrzenienia tej bakterii.

§ 6. 1. Na podstawie stwierdzonego porażenia, skażenia oraz ustalonego zasięgu prawdopodobnego porażenia i zasięgu możliwego rozprzestrzenienia bakterii *Clavibacter sepedonicus* ustanawia się obszar wyznaczony, w którym będą podejmowane działania w celu zwalczania i zapobiegania rozprzestrzenianiu się bakterii *Clavibacter sepedonicus*.

2. Ustanawiając obszar wyznaczony, określa się:

- 1) strefę porażenia obejmującą stwierdzone porażenie i skażenie bakterią *Clavibacter sepedonicus*;
- 2) strefę buforową obejmującą zasięg prawdopodobnego porażenia i zasięg możliwego rozprzestrzenienia się bakterii *Clavibacter sepedonicus*.

§ 7. Ustalając zasięg prawdopodobnego porażenia bakterią *Clavibacter sepedonicus*, o którym mowa w § 5 pkt 3, uwzględnia się:

- 1) bulwy lub rośliny ziemniaka inne niż uznane za porażone znajdujące się w miejscu produkcji uznanym za porażone, pomimo uzyskania negatywnych wyników badań laboratoryjnych tych bulw lub roślin ziemniaka na obecność bakterii *Clavibacter sepedonicus*;
- 2) miejsca produkcji, które miały kontakt z bulwami lub roślinami ziemniaka uznanymi za porażone, w tym miejsca produkcji, w których wspólnie są lub były użytkowane maszyny, urządzenia, środki transportu, opakowania lub inne przedmioty, używane w produkcji;

- 3) bulwy lub rośliny ziemniaka produkowane w miejscach produkcji wymienionych w pkt 2 lub znajdujące się w tych miejscach produkcji w okresie, w którym bulwy lub rośliny ziemniaka uznane za porażone znajdowały się w tych miejscach produkcji, pomimo uzyskania negatywnych wyników badań laboratoryjnych tych bulw lub roślin na obecność bakterii *Clavibacter sepedonicus*;
- 4) miejsca przechowywania bulw lub roślin ziemniaka pochodzących z miejsc produkcji wymienionych w pkt 2;
- 5) maszyny, urządzenia, środki transportu, opakowania, inne przedmioty, przechowalnie lub ich części, które mogły mieć kontakt z bulwami lub roślinami ziemniaka uznanymi za porażone;
- 6) maszyny, urządzenia, środki transportu, opakowania, inne przedmioty, przechowalnie lub ich części, które mogły mieć kontakt z bulwami lub roślinami ziemniaka uznanymi za prawdopodobnie porażone;
- 7) bulwy lub rośliny ziemniaka mające kontakt z maszynami, urządzeniami, środkami transportu, opakowaniami lub innymi przedmiotami, o których mowa w pkt 5, przed ich odkażeniem polegającym na oczyszczeniu i dezynfekcji, pomimo uzyskania negatywnych wyników badań laboratoryjnych tych bulw lub roślin ziemniaka na obecność bakterii *Clavibacter sepedonicus*;
- 8) bulwy lub rośliny ziemniaka pochodzące z tego samego rozmnożenia wegetatywnego (klonalnego) albo materiału wyjściowego co bulwy lub rośliny ziemniaka uznane za porażone, w przypadku gdy istnieje prawdopodobieństwo porażenia ze względu na pokrewieństwo klonalne, pomimo uzyskania negatywnych wyników badań laboratoryjnych tych bulw lub roślin ziemniaka na obecność bakterii *Clavibacter sepedonicus*; w celu potwierdzenia pokrewieństwa klonalnego mogą zostać przeprowadzone przez wojewódzkiego inspektora badania tożsamości odmianowej, w przypadku gdy jest to konieczne dla potwierdzenia tego pokrewieństwa;
- 9) miejsca produkcji bulw lub roślin ziemniaka, o których mowa w pkt 8.

§ 8. Ustalając zasięg możliwego rozprzestrzenienia bakterii *Clavibacter sepedonicus*, o którym mowa w § 5 pkt 4, uwzględnia się miejsca produkcji, bez względu na wynik badań laboratoryjnych na obecność tej bakterii w bulwach lub roślinach ziemniaka uprawianych w tych miejscach produkcji, w których:

- 1) uprawia się ziemniaki lub inne rośliny żywicielskie bakterii *Clavibacter sepedonicus* sąsiadujące z miejscami produkcji uznanymi za porażone lub znajdującymi się w zasięgu prawdopodobnego porażenia;
- 2) są lub były wspólnie używane maszyny, urządzenia, środki transportu, opakowania lub inne przedmioty, używane w produkcji bulw lub roślin ziemniaka, lub są lub były sadzone ziemniaki pochodzące z tego samego źródła, w szczególności wyprodukowane w tym samym miejscu produkcji lub przez tego samego producenta.

§ 9. 1. W przypadku uznania bulw lub roślin ziemniaka za porażone przeprowadza się badania laboratoryjne wegetatywnych (klonalnych) rozmnożeń rodów ziemniaka, w których wykryto porażenie, w sposób umożliwiający określenie pierwotnego źródła infekcji i zasięgu prawdopodobnego porażenia.

2. W przypadku gdy na podstawie badań, o których mowa w ust. 1, zostaną określone pierwotne źródła infekcji i zasięg prawdopodobnego porażenia, podejmuje się działania, o których mowa w § 5 i 6.

§ 10. Bulw lub roślin ziemniaka uznanych za porażone nie przeznaczają się do sadzenia i pod nadzorem wojewódzkiego inspektora:

- 1) umieszcza się je na składowisku odpadów, w przypadku gdy wojewódzki inspektor stwierdzi, że nie istnieje ryzyko rozprzestrzenienia się bakterii *Clavibacter sepedonicus*, w szczególności nie istnieje ryzyko przeniknięcia jej do obszarów rolniczych, lub
- 2) przeznaczają się je do przemysłowego przetworzenia, po bezpośrednim i natychmiastowym dostarczeniu do zakładu przetwórczego, w przypadku gdy zakład ten dysponuje technologią unieszkodliwiania resztek powstałych w czasie przemysłowego przetwarzania zapewniającą, że nie istnieje ryzyko rozprzestrzenienia się bakterii *Clavibacter sepedonicus*, oraz systemem czyszczenia i dezynfekcji obejmującym co najmniej środki transportu, lub
- 3) wykorzystuje się je do produkcji biogazu, w przypadku gdy:
 - a) w trakcie produkcji biogazu te bulwy lub rośliny ziemniaka zostaną poddane działaniu temperatury wynoszącej co najmniej 50°C przez co najmniej 24 godziny lub
 - b) przed rozpoczęciem produkcji biogazu te bulwy lub rośliny ziemniaka zostaną poddane działaniu temperatury wynoszącej co najmniej 70°C przez co najmniej godzinę, lub
- 4) przeznaczają się je do konsumpcji, po ich uprzednim ugotowaniu, lub skarmiania zwierząt, po ich uprzednim ugotowaniu lub uparowaniu, lub
- 5) spalają się je, lub

- 6) zakopuje się je na polu, na którym były one uprawiane, lub
- 7) przeznaczają się je, po bezpośrednim dostarczeniu do zakładów zbiorowego żywienia, do konsumpcji w tych zakładach, w przypadku gdy istnieje w nich możliwość unieszkodliwiania resztek bulw ziemniaka w sposób wykluczający ryzyko rozprzestrzenienia się bakterii *Clavibacter sepedonicus*, lub
- 8) przeznaczają się je do skarmiania zwierząt, na surowo lub po uprzednim zakiszeniu, pod warunkiem że:
 - a) pochodzący od tych zwierząt obornik zostanie poddany gorącej fermentacji, w trakcie której zostanie osiągnięta temperatura wynosząca minimum 65°C przez co najmniej trzy dni, a następnie wykorzystany na gruncie, na którym przez okres co najmniej:
 - roku nie będą uprawiane ziemniaki,
 - dwóch lat nie będą uprawiane ziemniaki przeznaczone do sadzenia,
 - b) maszyny, urządzenia, środki transportu, opakowania, inne przedmioty oraz przechowalnie lub ich części, które miały kontakt z porażonymi bulwami, zostaną poddane odkażeniu przez oczyszczenie i dezynfekcję;
- 9) unieszkodliwiają się je w sposób inny niż określony w pkt 1–8, w przypadku gdy wojewódzki inspektor stwierdzi, mając na uwadze biologię bakterii *Clavibacter sepedonicus* i epidemiologię bakteriozy pierścieniowej ziemniaka oraz wiedzę naukową w tym zakresie, że nie stwarza to ryzyka rozprzestrzenienia się bakterii *Clavibacter sepedonicus*.

§ 11. 1. W przypadku wysadzenia bulw ziemniaka uznanych za porażone bakterią *Clavibacter sepedonicus* w decyzji wydawanej na podstawie ustawy z dnia 13 lutego 2020 r. o ochronie roślin przed agrofagami:

- 1) uznaje się także za porażone:
 - a) bulwy lub rośliny ziemniaka, uzyskane w wyniku uprawy porażonych bulw ziemniaka,
 - b) pola i miejsca produkcji, gdzie były wysadzone porażone bulwy ziemniaka;
- 2) uznaje się za skażone:
 - a) maszyny, urządzenia, środki transportu, opakowania oraz inne przedmioty,
 - b) przechowalnie lub ich części,
 - c) w przypadku gdy jest to uzasadnione – inne obiekty, w tym szklarnie i tunele foliowe
 - w przypadku gdy miały kontakt z bulwami lub roślinami ziemniaka, uzyskanymi w wyniku uprawy porażonych bulw ziemniaka;
- 3) ustala się zasięg prawdopodobnego porażenia tą bakterią, biorąc pod uwagę w szczególności:
 - a) kontakt roślin, produktów roślinnych, innych przedmiotów, miejsc lub obiektów:
 - z bulwami lub roślinami ziemniaka uzyskanymi w wyniku uprawy porażonych bulw ziemniaka,
 - ze skażonymi maszynami, urządzeniami, środkami transportu, opakowaniami oraz innymi przedmiotami,
 - ze skażonymi przechowalniami lub ich częściami oraz innymi obiektami, w tym szklarniami i tunelami foliowymi,
 - z porażonymi polami lub miejscami produkcji,
 - b) powiązania produkcyjne roślin, produktów roślinnych, innych przedmiotów, miejsc lub obiektów:
 - ze skażonymi maszynami, urządzeniami, środkami transportu, opakowaniami oraz innymi przedmiotami,
 - ze skażonymi przechowalniami lub ich częściami oraz innymi obiektami, w tym szklarniami i tunelami foliowymi,
 - z porażonymi polami lub miejscami produkcji

– oraz określa prawdopodobnie porażone bulwy lub rośliny ziemniaka, lub miejsca produkcji;
- 4) ustala się zasięg możliwego rozprzestrzenienia bakterii *Clavibacter sepedonicus*;
- 5) ustanawia się obszar wyznaczony, w którym będą podejmowane działania w celu zwalczania i zapobiegania rozprzestrzenianiu się bakterii *Clavibacter sepedonicus*, na podstawie stwierdzonego porażenia, skażenia oraz ustalonego zasięgu prawdopodobnego porażenia i zasięgu możliwego rozprzestrzenienia się tej bakterii.

2. W przypadku, o którym mowa w ust. 1, przy ustalaniu zasięgu:

- 1) prawdopodobnego porażenia bakterią *Clavibacter sepedonicus* stosuje się przepisy § 7;
- 2) możliwego rozprzestrzeniania bakterii *Clavibacter sepedonicus* stosuje się przepisy § 8.

§ 12. 1. Resztki powstałe w wyniku przeprowadzenia unieszkodliwiania bulw lub roślin ziemniaka, o których mowa w § 10, unieszkodliwia się pod nadzorem wojewódzkiego inspektora w sposób zapewniający, że nie istnieje ryzyko rozprzestrzenienia się bakterii *Clavibacter sepedonicus*.

2. Unieszkodliwianie resztek, o którym mowa w ust. 1, obejmuje w przypadku:

- 1) resztek stałych:
 - a) umieszczanie na składowisku odpadów, w przypadku gdy wojewódzki inspektor stwierdzi, że nie istnieje ryzyko rozprzestrzenienia się bakterii *Clavibacter sepedonicus*, w szczególności nie istnieje ryzyko jej przeniknięcia do obszarów rolniczych; resztki powinny być przewiezione bezpośrednio na składowisko odpadów w warunkach wykluczających ryzyko ich rozniesienia się, lub
 - b) spalanie, lub
 - c) unieszkodliwienie w inny sposób niż określony w lit. a i b, w przypadku gdy wojewódzki inspektor stwierdzi, że nie istnieje ryzyko rozprzestrzenienia się bakterii *Clavibacter sepedonicus*;
- 2) resztek płynnych:
 - a) poddanie filtrowaniu lub procesowi osiadanania w celu usunięcia resztek stałych, które unieszkodliwia się w sposób określony w pkt 1, a następnie podgrzanie do temperatury minimum 60°C przez co najmniej 30 minut lub
 - b) unieszkodliwienie w inny sposób niż określony w lit. a, w przypadku gdy wojewódzki inspektor stwierdzi, że nie istnieje ryzyko rozprzestrzenienia się bakterii *Clavibacter sepedonicus*.

§ 13. 1. Prawdopodobnie porażonych bakterią *Clavibacter sepedonicus* bulw lub roślin ziemniaka nie przeznaczają się do sadzenia.

2. Bulwy i rośliny ziemniaka, o których mowa w ust. 1, pod nadzorem wojewódzkiego inspektora unieszkodliwia się w sposób określony w § 10 lub przeznaczają się do:

- 1) w przypadku bulw ziemniaka – konsumpcji po bezpośrednim dostarczeniu tych bulw ziemniaka do odbiorcy, bez konieczności przepakowywania lub przeładunku, z tym że jeżeli bulwy te zostały dostarczone w opakowaniach, to ich pakowanie powinno odbyć się w miejscu, w którym istniała możliwość unieszkodliwienia resztek tych bulw ziemniaka w sposób zapewniający, że nie istnieje ryzyko rozprzestrzenienia się bakterii *Clavibacter sepedonicus*, lub
- 2) przemysłowego przetworzenia, bezpośrednio po dostarczeniu do zakładu przetwórczego, w przypadku gdy zakład ten dysponuje technologią unieszkodliwiania resztek powstałych w czasie przemysłowego przetwarzania zapewniającą, że nie istnieje ryzyko rozprzestrzenienia się bakterii *Clavibacter sepedonicus*, oraz systemem czyszczenia i dezynfekcji obejmującym co najmniej środki transportu.

3. W przypadku gdy w miejscu, o którym mowa w ust. 2 pkt 1, jest planowane przechowywanie bulw lub roślin ziemniaka przeznaczonych do sadzenia, bulwy te lub rośliny ziemniaka izoluje się od prawdopodobnie porażonych bakterią *Clavibacter sepedonicus* bulw lub roślin ziemniaka lub miejsce takie wcześniej odkaża się przez oczyszczenie i dezynfekcję.

4. W przypadku gdy istnieje ryzyko rozprzestrzenienia się bakterii *Clavibacter sepedonicus*, prawdopodobnie porażone tą bakterią bulwy lub rośliny ziemniaka niszczy się pod nadzorem wojewódzkiego inspektora.

5. W przypadku wysadzenia bulw ziemniaka uznanych za prawdopodobnie porażone bakterią *Clavibacter sepedonicus* w decyzji wydanej na podstawie ustawy z dnia 13 lutego 2020 r. o ochronie roślin przed agrofagami:

- 1) uznaje się także za prawdopodobnie porażone:
 - a) bulwy lub rośliny ziemniaka uzyskane w wyniku uprawy prawdopodobnie porażonych bulw ziemniaka,
 - b) pola lub miejsca produkcji, gdzie były wysadzone prawdopodobnie porażone bulwy ziemniaka;
- 2) ustala się zasięg prawdopodobnego porażenia i możliwego rozprzestrzenienia się bakterii *Clavibacter sepedonicus*.

6. W przypadku, o którym mowa w ust. 5:

- 1) przy ustalaniu zasięgu:
 - a) prawdopodobnego porażenia bakterią *Clavibacter sepedonicus* stosuje się przepisy § 7 pkt 6,
 - b) możliwego rozprzestrzeniania się bakterii *Clavibacter sepedonicus* stosuje się przepisy § 8;
- 2) na podstawie ustalonego zasięgu prawdopodobnego porażenia i zasięgu możliwego rozprzestrzenienia się bakterii *Clavibacter sepedonicus*, ustanawia się obszar wyznaczony, w którym będą podejmowane działania w celu zwalczania i zapobiegania rozprzestrzenianiu się tej bakterii.

§ 14. 1. Maszyny, urządzenia, środki transportu, przechowalnie lub ich części uznane za skażone lub prawdopodobnie skażone bakterią *Clavibacter sepedonicus* odkaża się pod nadzorem wojewódzkiego inspektora przez oczyszczenie i dezynfekcję w sposób uniemożliwiający rozprzestrzenianie się tej bakterii.

2. Obiekty inne niż przechowalnie, w tym szklarnie i tunele foliowe, uznane za skażone lub prawdopodobnie skażone bakterią *Clavibacter sepedonicus* odkaża się pod nadzorem wojewódzkiego inspektora przez oczyszczenie i dezynfekcję w sposób uniemożliwiający rozprzestrzenianie się tej bakterii, jeżeli jest to konieczne dla zwalczania i zapobieżenia rozprzestrzenieniu się tej bakterii.

3. Opakowania oraz inne przedmioty uznane za skażone lub prawdopodobnie skażone bakterią *Clavibacter sepedonicus* niszczy się albo odkaża się pod nadzorem wojewódzkiego inspektora przez oczyszczenie i dezynfekcję w sposób uniemożliwiający rozprzestrzenianie się tej bakterii.

4. Maszyny, urządzenia, środki transportu, opakowania oraz inne przedmioty, przechowalnie lub ich części oraz inne obiekty, o których mowa w ust. 1–3, po przeprowadzeniu odkażania przez oczyszczenie i dezynfekcję w sposób uniemożliwiający rozprzestrzenianie się bakterii *Clavibacter sepedonicus* nie są dłużej uznawane za skażone lub prawdopodobnie skażone.

§ 15. W strefie porażenia, o której mowa w § 6 ust. 2 pkt 1, w miejscu produkcji uznanym za porażone bakterią *Clavibacter sepedonicus*:

- 1) na polu uznanym za porażone:
 - a) przez co najmniej trzy sezony uprawowe następujące po roku, w którym stwierdzono porażenie:
 - niszczy się samosiewy ziemniaka i inne naturalnie występujące rośliny żywicielskie bakterii *Clavibacter sepedonicus*,
 - nie sadi się bulw, roślin i nasion ziemniaka, naturalnie występujących roślin żywicielskich bakterii *Clavibacter sepedonicus* oraz innych roślin stwarzających ryzyko rozprzestrzenienia się tej bakterii,
 - b) w pierwszym roku uprawy ziemniaka następującym po okresie, o którym mowa w lit. a, w przypadku gdy przez co najmniej dwa kolejne sezony uprawowe poprzedzające ten rok stwierdzono w wyniku kontroli przeprowadzonej przez wojewódzkiego inspektora, że pole to jest wolne od samosiewów ziemniaka i innych naturalnie występujących roślin żywicielskich bakterii *Clavibacter sepedonicus*:
 - dopuszcza się uprawę ziemniaka z przeznaczeniem na bulwy ziemniaka inne niż bulwy ziemniaka przeznaczone do sadzenia,
 - uprawa, o której mowa w tirecie pierwszym, podlega kontroli, o której mowa w § 2 ust. 1, w ramach której prowadzi się badania laboratoryjne, o których mowa w § 2 ust. 2 pkt 1,
 - c) w kolejnym sezonie uprawy dopuszcza się uprawę sadzoniaków ziemniaka, w przypadku gdy zastosowano zmianowanie wyłączające to pole z uprawy ziemniaków przez co najmniej dwa kolejne sezony uprawowe; uprawa podlega kontroli, o której mowa w § 2 ust. 1, albo
- 2) na polu uznanym za porażone:
 - a) przez co najmniej cztery sezony uprawowe następujące po roku, w którym stwierdzono porażenie:
 - niszczy się samosiewy ziemniaka i inne naturalnie występujące rośliny żywicielskie bakterii *Clavibacter sepedonicus*,
 - stosuje się odłogowanie albo przeznaczają się je na pastwisko, stosując częste niskie koszenie lub intensywny wypas,
 - b) w pierwszym roku uprawy ziemniaka następującym po okresie, o którym mowa w lit. a, w przypadku gdy przez co najmniej dwa kolejne sezony uprawowe poprzedzające ten rok stwierdzono w wyniku kontroli przeprowadzonej przez wojewódzkiego inspektora, że pole to jest wolne od samosiewów ziemniaka i innych naturalnie występujących roślin żywicielskich bakterii *Clavibacter sepedonicus*:
 - dopuszcza się uprawę ziemniaka z przeznaczeniem na bulwy ziemniaka przeznaczone do sadzenia,
 - uprawa, o której mowa w tirecie pierwszym, podlega kontroli, o której mowa w § 2 ust. 1, w ramach której prowadzi się badania laboratoryjne, o których mowa w § 2 ust. 2 pkt 1;
- 3) na polu innym niż uznane za porażone:
 - a) w pierwszym sezonie uprawowym następującym po roku, w którym stwierdzono porażenie:
 - nie sadi się bulw, roślin i nasion ziemniaka oraz innych naturalnie występujących roślin żywicielskich bakterii *Clavibacter sepedonicus* albo

- dopuszcza się sadzenie sadzeniaków ziemniaka z przeznaczeniem na bulwy ziemniaka inne niż bulwy ziemniaka przeznaczone do sadzenia, w przypadku gdy wojewódzki inspektor stwierdził, że nie istnieje ryzyko występowania samosiewów ziemniaka i innych naturalnie występujących roślin żywicielskich bakterii *Clavibacter sepedonicus*,
- b) w drugim sezonie uprawowym następującym po roku, w którym stwierdzono porażenie, w przypadku uprawy ziemniaka, w tym z przeznaczeniem na bulwy ziemniaka przeznaczone do sadzenia, dopuszcza się sadzenie na tym polu wyłącznie sadzeniaków ziemniaka albo bulw ziemniaka wyprodukowanych pod nadzorem wojewódzkiego inspektora w miejscu produkcji innym niż uznane za porażone i uznanych w wyniku kontroli, o której mowa w § 2 ust. 1, za wolne od bakterii *Clavibacter sepedonicus*,
- c) w trzecim sezonie uprawowym następującym po roku, w którym stwierdzono porażenie, w przypadku uprawy ziemniaka, w tym z przeznaczeniem na bulwy ziemniaka przeznaczone do sadzenia, dopuszcza się sadzenie na tym polu wyłącznie sadzeniaków ziemniaka albo ziemniaków wyprodukowanych z sadzeniaków ziemniaka, pod nadzorem wojewódzkiego inspektora,
- d) w sezonach uprawowym, o których mowa w lit. a-c:
 - niszczy się samosiewy ziemniaka i inne naturalnie występujące rośliny żywicielskie bakterii *Clavibacter sepedonicus*,
 - w przypadku uprawy ziemniaka uprawa ta podlega kontroli, o której mowa w § 2 ust. 1, w ramach której przeprowadza się badania laboratoryjne, o których mowa w § 2 ust. 2 pkt 1.

§ 16. 1. W strefie porażenia, o której mowa w § 6 ust. 2 pkt 1, w miejscu produkcji uznanym za porażone bakterią *Clavibacter sepedonicus*, maszyny, urządzenia, środki transportu, opakowania i inne przedmioty oraz przechowalnie lub ich części odkaża się pod nadzorem wojewódzkiego inspektora przez oczyszczenie i dezynfekcję, w sposób uniemożliwiający rozprzestrzenianie się bakterii *Clavibacter sepedonicus*:

- 1) bezpośrednio po stwierdzeniu porażenia tą bakterią oraz
- 2) po pierwszym sezonie uprawowym.

2. W strefie porażenia, o której mowa w § 6 ust. 2 pkt 1, w miejscu produkcji uznanym za porażone bakterią *Clavibacter sepedonicus*, w przypadku systemu produkcji umożliwiającego całkowitą wymianę podłoża:

- 1) nie sadi się bulw, roślin i nasion ziemniaka do czasu przeprowadzenia pod nadzorem wojewódzkiego inspektora zabiegów mających na celu zniszczenie bakterii *Clavibacter sepedonicus* i usunięcie materiału roślinnego roślin żywicielskich bakterii *Clavibacter sepedonicus*, obejmujących co najmniej całkowitą wymianę podłoża oraz odkażenie przez oczyszczenie i dezynfekcję miejsca uprawy, maszyn, urządzeń i innych przedmiotów używanych w produkcji;
- 2) po przeprowadzeniu zabiegów, o których mowa w pkt 1, w przypadku uprawy ziemniaka dopuszcza się sadzenie wyłącznie sadzeniaków ziemniaka, minibulw albo mikroroślin ziemniaka wyprodukowanych pod nadzorem wojewódzkiego inspektora.

3. Do przypadku wysadzenia bulw ziemniaka w strefie porażenia, o której mowa w § 6 ust. 2 pkt 1, na polu uznanym za porażone bakterią *Clavibacter sepedonicus* w okresie trzech sezonów uprawowych następujących po roku, w którym stwierdzono porażenie, stosuje się odpowiednio przepisy § 7, 8 i § 11 ust. 1.

§ 17. 1. W strefie porażenia oraz w strefie buforowej, o których mowa w § 6 ust. 2, niezależnie od wymagań określonych w § 15 i 16:

- 1) bezpośrednio po stwierdzeniu porażenia bulw lub roślin ziemniaka maszyny, urządzenia, środki transportu i inne przedmioty używane w produkcji odkaża się w sposób określony w § 14;
- 2) bezpośrednio po stwierdzeniu porażenia bulw lub roślin ziemniaka i przez co najmniej trzy następne sezony uprawowe:
 - a) miejsca produkcji, w których uprawia się, przechowuje lub przemieszcza bulwy ziemniaka lub w których wykorzystuje maszyny, urządzenia, środki transportu lub inne przedmioty używane w produkcji ziemniaka, podlegają nadzorowi wojewódzkiego inspektora,
 - b) w przypadku uprawy ziemniaka dopuszcza się sadzenie wyłącznie sadzeniaków ziemniaka albo bulw ziemniaka przeznaczonych do sadzenia, wyprodukowanych pod nadzorem wojewódzkiego inspektora,
 - c) w przypadku uprawy ziemniaka w miejscu produkcji prawdopodobnie porażonym, oprócz wymagań określonych w lit. b, uprawa ta podlega kontroli, o której mowa w § 2 ust. 1, w ramach której przeprowadza się badania laboratoryjne, o których mowa w § 2 ust. 2 pkt 1,

- d) oddzielnie zbiera się, przemieszcza i przechowuje sadzeniaki ziemniaka oraz bulwy ziemniaka inne niż sadzeniaki ziemniaka albo odkaża się przez oczyszczenie i dezynfekcję urządzenia, maszyny, środki transportu i inne przedmioty oraz przechowalnie lub ich części, w sposób uniemożliwiający rozprzestrzenianie się bakterii *Clavibacter sepedonicus*,
- e) przeprowadza się kontrole, o których mowa w § 2 ust. 1,
- f) bulwy ziemniaka, które poddaje się kontroli, o której mowa w § 2 ust. 1, lub badaniom laboratoryjnym, o których mowa w § 2 ust. 2 pkt 1, mogą być przemieszczane poza obszar miejsca produkcji:
 - w przypadku gdy zostały uznane, w wyniku tych kontroli lub badań laboratoryjnych, za wolne od bakterii *Clavibacter sepedonicus* albo
 - pod nadzorem wojewódzkiego inspektora.

2. W obszarze wyznaczonym, o którym mowa w § 6 ust. 1, mogą zostać podjęte przez wojewódzkiego inspektora działania mające na celu wymianę sadzeniaków ziemniaka, jeżeli mając na uwadze biologię bakterii *Clavibacter sepedonicus* i epidemiologię bakteriozy pierścieniowej ziemniaka, a także wiedzę naukową w tym zakresie, wymiana ta jest konieczna dla zwalczenia lub zapobieżenia rozprzestrzenieniu się bakterii *Clavibacter sepedonicus*.

§ 18. 1. Podmiot nabywający bulwy ziemniaka inne niż sadzeniaki w celu ich wprowadzenia do obrotu, przeznaczenia do przemysłowego przetworzenia, skarmienia zwierząt lub wykorzystania w zakładzie zbiorowego żywienia może nabywać jedynie bulwy ziemniaka oznakowane numerem wpisu do rejestru, o którym mowa w poz. 11 w kol. 2 w tabeli w załączniku VIII do rozporządzenia wykonawczego Komisji (UE) 2019/2072 z dnia 28 listopada 2019 r. ustanawiającego jednolite warunki wykonania rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/2031 w sprawie środków ochronnych przeciwko agrofagom roślin i uchylającego rozporządzenie Komisji (WE) nr 690/2008 oraz zmieniającego rozporządzenie wykonawcze Komisji (UE) 2018/2019 (Dz. Urz. UE L 319 z 10.12.2019, str. 1, z późn. zm.⁴⁾).

2. Przepisów ust. 1 nie stosuje się do bulw ziemniaka uznanych za porażone lub prawdopodobnie porażone przez bakterię *Clavibacter sepedonicus*, w przypadku gdy są one pod nadzorem wojewódzkiego inspektora przeznaczone do unieszkodliwienia zgodnie z § 10 albo § 13 ust. 2.

§ 19. 1. Sadzeniaki ziemniaka, oprócz wymagań określonych w rozporządzeniu wykonawczym Komisji (UE) 2019/2072 z dnia 28 listopada 2019 r. ustanawiającym jednolite warunki wykonania rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/2031 w sprawie środków ochronnych przeciwko agrofagom roślin i uchylającym rozporządzenie Komisji (WE) nr 690/2008 oraz zmieniającym rozporządzenie wykonawcze Komisji (UE) 2018/2019, powinny pochodzić w prostej linii z materiału poddanego kontroli, o której mowa w § 2 ust. 1, i uznanego za wolny od bakterii *Clavibacter sepedonicus* na podstawie badań laboratoryjnych, o których mowa w § 2 ust. 2 pkt 1 lub 3.

2. Badania laboratoryjne, o których mowa w § 2 ust. 2 pkt 1 i 3, przeprowadza się:

- 1) w przypadku gdy porażenie bakterią *Clavibacter sepedonicus* dotyczy produkcji sadzeniaków ziemniaka – na roślinach początkowego rozmnożenia wegetatywnego (klonalnego);
- 2) w innym przypadku niż określony w pkt 1 – na roślinach z początkowego rozmnożenia wegetatywnego (klonalnego) albo na reprezentatywnych próbkach materiału bazowego sadzeniaków ziemniaka lub wcześniejszych rozmnożeń ziemniaka.

§ 20. 1. Wystąpienie bakterii *Clavibacter michiganensis* ssp. *sepedonicus* przed dniem wejścia w życie niniejszego rozporządzenia uznaje się za wystąpienie bakterii *Clavibacter sepedonicus* w rozumieniu niniejszego rozporządzenia.

2. Do spraw wszczętych w związku z wystąpieniem lub podejrzeniem wystąpienia bakterii *Clavibacter michiganensis* ssp. *sepedonicus* przed dniem wejścia w życie niniejszego rozporządzenia i niezakończonych przed tym dniem stosuje się przepisy niniejszego rozporządzenia.

§ 21. Rozporządzenie wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.

Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi: wz. *R. Bartosik*

⁴⁾ Zmiany wymienionego rozporządzenia zostały ogłoszone w Dz. Urz. UE L 267 z 14.08.2020, str. 3 oraz Dz. Urz. UE L 302 z 16.09.2020, str. 20.